

«17» 08 2024 ý.

№ 265

**Ýurdumyzyň bilim edaralarynda
Bilimler we talyp ýaşlar güni, täze
2024-2025-nji okuw ýylynyň başlanmagy
mynasybetli dabaraly nyzamy we ilkinji okuw
sapagyny guramaçylykly geçirmek hakynda**

Türkmenistanyň Prezidentiniň Kararyna laýyklykda belleniýän Bilimler we talyp ýaşlar güni hem-de täze 2024-2025-nji okuw ýylynyň başlanmagy mynasybetli bellenen çäreleri guramaçylykly geçirmek maksady bilen,

buýurýaryn:

1. Ýurdumyzyň bilim edaralarynda Bilimler we talyp ýaşlar güni, täze 2024-2025-nji okuw ýylynyň başlanmagy mynasybetli dabaraly nyzamy we ilkinji okuw sapagyny «**Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy**» diýen at bilen geçirmeli.

2. Hünär tehniki, ýokary we orta hünär okuw mekdepleriniň, welaýat we Aşgabat şäher Baş bilim müdirlikleriniň, Arkadag şäheriniň bilim müdirliğiniň, etrap, şäher bilim bölümleriniň ýolbaşçylary Bilimler we talyp ýaşlar güni, täze 2024-2025-nji okuw ýylynyň başlanmagy mynasybetli bellenen çäreleriň ýokary guramaçylyk derejesinde geçirilmegini üpjün etmeli.

3. Bilim edaralarynyň ýolbaşçylary Bilimler we talyp ýaşlar güni, täze 2024-2025-nji okuw ýylynyň başlanmagy mynasybetli geçirilýän «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» atly ilkinji okuw sapagynda türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gahryman Arkadagymyzyň öwüt-ündewleri we gymmatly maslahatlary esasynda ýurdumyzda ýaşlaryň sazlaşykly ösüşi, olaryň jemgyýetimizde eýeleýän ornuny pugtalandyrmak boýunça alnyp barylýan işler, öňde goýlan wezipeler, şeýle hem Magtymguly Pyragynyň goşgularyndaky terbiýeçilik ähmiýetli öwüt-nesihatlary, döp-dessur we edep-terbiýe kadalary, sagdyn-durmuş ýörelgeleri hakynda çuňňur mazmunly söhbetleriň guralmagyny gazanmaly.

4. Ministrligiň degişli bölümleri Bilimler we talyp ýaşlar güni, täze 2024-2025-nji okuw ýylynyň başlanmagy mynasybetli geçirilýän «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» atly ilkinji okuw sapagyny guramak boýunça usuly maslahatlary bilim edaralaryna ibermeli.

5. Şu buýrugyň ýerine ýetirilişine Ministriň orunbasarlary A.Amanow we A.Ataýew gözegçilik etmeli.

Ministr

J.Gurbangeldiyew

**Türkmenistanyň bilim edaralarynda «Pähim-paýhas ummany
Magtymguly Pyragy» ady bilen geçiriljek 2024 — 2025-nji
okuw ýylynyň ilkinji okuw sapagyny guramak boýunça
USULY MASLAHATLAR**

Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowyň — Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň öndengörüjilikli ýolbaşçylygynda Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe ýurdumyzda milli ykdysadyýetiň ähli ugurlary boýunça uly ösüşler, guwandyrjy we buýsandyryjy üstünlikler gazanylýar, il-ýurt, umumadamzat bähbitli giň gerimli özgertmeler depginli amala aşyrylýar. Gündogaryň beýik akyldary Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllygy mynasybetli «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýlip atlandyrylan 2024-nji ýylymyz eziz ata Watanymyz Garaşsyz, hemişelik Bitarap Türkmenistanyň syýasy, ykdysady, medeni durmuşynda agzybir we merdana halkymyz üçin taryhy ähmiýetli buýsançly hem-de guwançly wakalar bilen beslenýär.

Türkmenistanyň hormatly Prezidenti Serdar Berdimuhamedowyň hem-de Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedowyň taýsyz tagallalary bilen döwletimizde ösüp barýan ýaş nesliň ýokary hilli we çuňňur bilim hem-de mynasyp edep-terbiýe almagy, giň dünýägaraýyşly, hemmetaraplaýyn sazlaşykly ösmegi üçin ähli zerur şertler we giň mümkinçilikler döredilýär.

Milli bilim ulgamyny yzygiderli döwrebaplaşdyrmak we ony dünýäniň ösen döwletleriniň derejesine ýetirmek Türkmenistanyň döwlet syýasatynyň ileri tutulýan ugurlarynyň biri hasaplanýar. «Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy: Türkmenistany 2022 — 2052-nji ýyllarda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň Milli maksatnamasynda» hem-de «Türkmenistanyň Prezidentiniň ýurdumyzy 2022 — 2028-nji ýyllarda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň Maksatnamasynda» okatmakda sanly tehnologiýalaryň, uzak aralykdan bilim bermeginiň we maglumat alyşmagyň ýola goýulmalydygy, pedagogik işgärleriň hünär derejesiniň, okuw meýilnamalarynyň we maksatnamalarynyň milli we dünýäniň oňyn tejribeleri esasynda kämilleşdirilmelidigi nygtalyp belленýär.

Türkmenistanyň hormatly Prezidenti Serdar Berdimuhamedowyň milli bilim ulgamyny döwrebaplaşdyrmak, ýaş nesle berilýän bilimiň hiliniň we mazmunynyň iň öndebaryjy halkara talaplaryna laýyk bolmagyny gazanmak boýunça gymmatly tabşyryklaryny we ugur görkezmelerini durmuşa geçirmek, bagtyýar geljegimiz bolan ýaş nesilde eziz ata Watanymyza, merdana halkymyza, Arkadagly Gahryman Serdarymyza hem-de türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyza bolan çuňňur söýgini we wepalylygy terbiýelemek, uly ösüşlere, guwandyrjy üstünliklere buýsanjy has-da dabaralandyrmak, Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe milli mirasymyza sarpa goýmak, Watanymyzy mundan beýläk-de özgertmek we depginli ösdürmek, onuň şan-şöhratyny we halkara abraýyny artdyrmak, ýaş nesle akyldar şahyrymyz Magtymguly Pyragynyň ömrüni we döredijiligini, edebi mirasyny öwretmek hem-

de dünýä ýaýmak, beýik söz usadynyň dünýä nusgalyk döredijiligine çäksiz buýsanç, söýgi we hormat goýmak ruhunda terbiýelemek maksady bilen, ýurdumyzyň mekdebe çenli çagalar edaralarynda, umumybilim berýän mekdeplerinde, hünär-tehniki, ýokary we orta hünär okuw mekdeplerinde 2024 — 2025-nji okuw ýylynyň ilkinji okuw sapagy «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» diýen at bilen geçiriler.

Ýurdumyzyň bilim edaralarynyň ýolbaşçylary 2024 — 2025-nji okuw ýylynyň ilkinji okuw sapagynyň çuňňur many-mazmunly, ýatda galyjy we has-da täsirli bolmagy üçin zerur guramaçylyk çärelerini görmelidirler. Şol çäreler işlenip düzülen we tassyklanan anyk iş meýilnama laýyklykda guralyp, okuwçylaryň, talyplaryň bilime we ylma, hünärlere bolan gyzyklanmasyny we höwesini, eziz ata Watanymyza, hormatly Prezidentimize – Arkadagly Gahryman Serdarymyza hemde türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyza bolan çuňňur hormatyny we sarpasyny, buýsanjyny we söýgüsini has-da ýokarlandyrmaga, ählitaraplaýyn sazlaşykly ösen berk bedenli, ruhy baý, eziz ata Watanymyzy mundan beýläk-de gülläp ösdürjek, giň ylmy dünýägaraýyşly, zähmetsöýer kämil nesli, ýokary derejeli hünärmenleri terbiýeläp ýetişdirmegiň möhüm wezipelerini çözmegiň has netijeli ýollaryna we usullaryna gönükdirilmelidir.

«Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýlip ygylan edilen 2024-nji ýylda hormatly Prezidentimiziň milli ykdysadyýetimiziň beýleki pudaklary bilen birlikde, bilim ulgamyny hem döwrebaplaşdyrmak babatyndaky döwlet syýasatynyň çäginde bilim ulgamy maksatnamalaýyn esasyda ösdürilýär, onuň maddy-enjamlaýyn we ylmy-usulyýet binýady yzygiderli kämilleşdirilýär. Eziz Watanymyzyň mundan beýläk hem gülläp ösmeginiň, jemgyýetimiziň ösüşleriniň barha öňe gitmeginiň möhüm binýady hökmünde sanly bilimi ösdürmäge gönükdirilen giň gerimli işler dowam etdirilýär.

«Türkmenistanyň Prezidentiniň ýurdumyzy 2022 — 2028-nji ýyllarda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň Maksatnamasynyň» çäginde paýtagtymyz Aşgabat şäherinde, Merkezi Aziýa sebitinde ilkinji «akylly» şäher hasaplanýan Arkadag şäherinde, welaýatlarymyzda we etraplarymyzda medeni-durmuş maksatly desgalaryň — döwrebap çagalar baglarynyň, umumybilim berýän mekdepleriň, beýleki bilim ojaklarynyň ençemesiniň gurluşygy depginli alnyp barylýar, täze bilim ojaklary yzygiderli ulanylmaga berilýär. Milli bilim ulgamyny döwrebaplaşdyrmak we ony halkara üňüleriniň derejesine çykarmak maksady bilen kabul edilen Döwlet we Milli maksatnamalaryny, bilim Konsepsiýalaryny — «Türkmenistanda çaganyň irki ösüşini we mekdebe taýýarlygyny ösdürmek babatda 2020 — 2025-nji ýyllarda mekdebe çenli çagalar edaralarynyň işini kämilleşdirmegiň Maksatnamasyny», «Türkmenistanda on iki ýyllyk umumy orta bilime geçmegiň Konsepsiýasyny», «Türkmenistanda sanly bilim ulgamyny ösdürmegiň Konsepsiýasyny», «Türkmenistanda daşary ýurt dillerini okatmagy kämilleşdirmegiň Konsepsiýasyny», «Türkmenistanda tebigy we takyk ylmy ugurlara degişli dersleri okatmagy kämilleşdirmegiň Konsepsiýasyny» durmuşa geçirmegiň çäklerinde okuw-terbiýeçilik işlerine dünýäniň we milli bilim ulgamynda gazanylan iň öňdebaryjy tejribeleri okuw-terbiýeçilik işlerine yzygiderli ornaşdyrylýar.

Türkmenistanyň hormatly Prezidentiniň Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe bilim bermegiň hilini dünýä standartlaryna laýyk getirmek, okatmagyň usulyýetini kämilleşdirmek, bu ugurda innowasion usullary okuw işine ornaşdyrmak, mugallymlaryň döredijilik başarnyklaryny hem-de ussatlygyny has-da ýokarlandyrmak maksady bilen, «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynyň 25-nji maýynda gol çeken taryhy ähmiýetli Kararynyň esasynda tassyklanan «Türkmenistanda umumybilim maksatnamalary boýunça okatmagyň usulyýetini kämilleşdirmegiň 2028-nji ýyla çenli Konsepsiýasy» milli bilim ulgamyny döwrebaplaşdyrmagy täze derejä çykarmaga gönükdirilen möhüm resminamadyr. Bu resminamada mekdebe çenli çagalar edaralarynda we orta mekdeplerde ösüp gelýän ýaş nesle berilýän bilimiň üznüksizligini hem-de arabaglanyşygyny üpjün etmäge, bilimli, ylymly, watansöýüji şahsyýetleri kemala getirmäge, okatmagyň hilini, bilimiň mazmunyny halkara ünlülere laýyk getirmäge, pedagogik işgärleri taýýarlamagyň gerimini giňeldip, olaryň hünär bilimlerini çuňlaşdyrmaga, täze tehnologiýalar esasynda okuwyň mazmunyny, görnüşini kämilleşdirmäge, bilimiň hilini bahalandyryan halkara maksatnamalaryň görkezijilerini milli bilim ulgamyna ornaşdyrmaga gönükdirilen giň gerimli möhüm çäreler göz önünde tutulan. Täze Konsepsiýada bellenen anyk maksatlaryň we aýdyň wezipeleriň üstünlikli durmuşa geçirilmegi okatmagyň usulyýeti boýunça täze, döwrebap okuw-usulyýet toplumlarynyň, milli programma üpjünçilikleriniň işlenilip taýýarlanylmagyna, ýurdumyzyň bilim ulgamynyň dünýäniň bilim giňişligine işjeň goşulyşmagyna, okatmagyň usulyýetiniň milli tejribä we halkara bilim standartlaryna laýyklykda döwrebaplaşdyrylmagyna ýardam eder. Täze 2024 — 2025-nji okuw ýylynda «Türkmenistanda umumybilim maksatnamalary boýunça okatmagyň usulyýetini kämilleşdirmegiň 2028-nji ýyla çenli Konsepsiýasynda» hem-de ony amala aşyrmak boýunça ýerine ýetirilmeli çäreleriň Meýilnamasynda kesgitlenenleri durmuşa geçirmek babatynda pedagogik işgärleriň önünde uly we örän jogapkärli wezipeleriň durýandygyny bellemek gerek.

Ýeri gelende ýatlasak, mugallymçylygyň milli we oňyn halkara tejribelerine laýyklykda, okuw meýilnamalarynyň we okuw maksatnamalarynyň gurluşy we mazmuny ylmyň gazananlaryna laýyklykda yzygiderli kämilleşdirilýär. Okatmagyň öňdebaryjy usullary, innowasion tehnologiýalar bilim-terbiýeçilik işlerinde giňden ulanylýar. Ýaşlarda ylmy-barlaglary alyp barmaga bolan gyzyklanmany we söýgini ösdürmek, olary hünärlere ugrukdyrmak, hünär başarnyklaryny we endiklerini ele almaklary üçin giň mümkinçilikler döredilýär. Pedagogik işgärleriň hünär derejesini ýokarlandyrmak we mugallymçylyk ussatlygyny kämilleşdirmek boýunça giň gerimli işler yzygiderli dowam etdirilýär.

Hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe çuňňur bilimli, ylymly, sagdyn bedenli, giň dünýägaraýyşly, watansöýüji, zähmetsöýer kämil nesli terbiýeläp ýetişdirmek döwlet ýaşlar syýasatynyň baş maksady bolup durýar. Dörediji we guruja merdana halkymyzyň baý taryhyny hem-de medeni mirasyny dikeltmek, öwrenmek we ýokary ahlak düşüňjeli, bilimli, watansöýüji, zähmetsöýer ýaş nesli kemala getirmek üçin giň gerimli maksatnamalaýyn işler durmuşa geçirilýär.

«Türkmenistanda ýaşlar baradaky döwlet syýasatynyň 2021 – 2025-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasynyň» hem-de «Türkmenistanyň ýaşlarynyň halkara hyzmatdaşlygynyň 2023 – 2030-njy ýyllar üçin Strategiýasynyň» kabul edilmegi we durmuşa geçirilmegi bagtyýar ýaşlarymyzyň aýratyn üns bilen gurşalyp, olar babatdaky köptaraplaýyn aladalaryň has-da işjeňleşmegi munuň aýdyň mysallarydyr.

Ilkinji okuw sapagynda hormatly Prezidentimiz Arkadagly Serdarymyzyň ýiti zehininden dörän, türkmen ýaşlarynyň bagtyýar durmuşyna, ykbalyna, milli ykdysadyýetimiziň ähli ugurlarynda gazanyan guwandyrjy we buýsandyryjy üstünliklerine bagyşlap ýazan «Ýaşlar — Watanyň geljegi» hem-de dünýäniň ekerançylyk medeniýetiniň mekany bolan gadymy Änew şäherine, taryhyň iň ähmiýetli sahypalary hakyndaky söhbetleriň jemi hasaplanýan «Änew — münýllyklardan gözbaş alýan medeniýet» atly ajaýyp kitaplarynyň many-mazmuny, nesil terbiýesindeki orny we ähmiýeti barada giňişleýin söhbetler edilmelidir.

Gündogaryň beýik akyldar şahyry Magtymguly Pyragynyň çuňňur many-mazmunly şygryýet dünýäsiniň gizlin syrlaryna düşünmekde, akyldar şahyrymyzyň sarpasyny belentde tutmakda nusgalyk görelde bolýan Gahryman Arkadagymyzyň «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» atly çuňňur mazmunly ajaýyp şygrynyň gymmatyny, nesil terbiýesindeki ähmiýetini, onda beýan edilýän oý-pikirleriň çuňlugyny we agramyny hiç bir zat bilen ölçemek mümkin däl. Milli Liderimiziň bu şygry akyldar şahyrymyzyň doglan gününüň 300 ýyllyk şanly toýuna agzybir halkymyz hem-de dana şahyrymyzyň baý medeni mirasyna belent sarpa goýýan dünýä okyjylary üçin ajaýyp sowgat boldy.

Türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň akyldar şahyrymyza bagyşlap düzen bu ajaýyp goşgusy «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýlip atlandyrylan 2024-nji ýylymyzda dana şahyrymyzyň doglan gününüň 300 ýyllygy halkara derejesinde uly dabaralara beslenip toýlanýan Magtymguly Pyraga bagyşlanýan toý-dabaralara, giň gerimli çärelere özboluşly badalga boldy. Gahryman Arkadagymyzyň hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň tagallalary bilen akyldar şahyrymyz Magtymguly Pyragynyň edebi mirasyny dünýä ýaýmak, ony doganlyk halklaryň arasynda wagyz etmek işleri ýokary gerime eýe boldy. Ilkinji okuw sapagynda bular barada anyk mysallar arkaly çuňňur mazmunly bilim-terbiýeçilik, wagyz-nesihat häsiýetli täsirli söhbetler guralmalydyr. Şol söhbetleriň dowamynda Gahryman Arkadagymyzyň «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» atly ajaýyp şygryny okuwçylaryň we talyplaryň labyzly okamaklaryny guramak maksadalaýyk bolar.

Akyldar şahyryň inňän baý we çuňňur many-mazmunly edebi mirasyna hormat-sarpa diňe bir ýurdumyzda däl, eýsem, bütin dünýäde hem barha artýar. Munuň aýdyň mysallary hökmünde Türki medeniýetiň halkara guramasynyň (TÜRKSÖÝ) 2024-nji ýyly «Türki dünýäsiniň beýik şahyry we akyldary Magtymguly Pyragy ýyly» diýip yglan etmegi, şeýle hem Magtymguly Pyragynyň golýazmalar toplumynyň YUNESKO-nyň «Dünýäniň hakydasy» maksatnamasynyň halkara sanawyna girizilmegini hem-de Magtymguly

Pyragynyň 300 ýyllygynyň 2024 — 2025-nji ýyllarda ÝUNESKO bilen bilelikde belenilip geçiljek şanly seneleriň sanawyna goşulmagyny bellemek bolar.

Türkmenistanyň Prezidentiniň 2024-nji ýylyň 7-nji iýunynda gol çeken Karary bilen tassyklan «Magtymguly Pyragynyň medeni mirasy hakynda» Türkmenistanyň Kanuny Gündogaryň beýik akyldar şahyry, pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragynyň gymmatly medeni mirasyny toplamak, ylmy taýdan barlamak, aýawly saklamak, goramak, öwrenmek, wagyz etmek ulgamyny kämilleşdirmekde uly ähmiýete eýedir. Kanun jemi 4 bapdan we 18 maddadan ybarat. Ilkinji sapakda okaýanlara bu möhüm Kanun, onuň many-mazmuny we ähmiýeti barada zerur bilimleri öwretmegi hem maslahat berýäris.

«Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynyň 17-nji maýynda hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowyň gatnaşmagynda gözəl paýtagtymyz Aşgabatda – gojaman Köpetdagyň ajaýyp dag eteginde türkmen we dünýä edebiyatynyň görnükli wekili, öz ady we ölmez-ýitmez şahyrana döredijiligi bilen üç asyr bäri türkmen halkynyň şan-şöhratyny dabaralandyryp gelýän Magtymguly Pyragynyň ýadygärliginiň hem-de «Magtymguly Pyragy» medeni-seýilgäh toplumynyň açylyş dabarasy boldy. Türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň asylly başlangyjy bilen paýtagtymyzyň täsin tebigatly künjeginde gurlan «Magtymguly Pyragy» medeni-seýilgäh toplumynyň açylmagy taryhy waka boldy. Gündogaryň beýik akyldary Magtymguly Pyragynyň tebigy belentlikde gurlan ýadygärliginiň beýikligi 60 metre, şahyryň «Türkmeniň» goşgusyndan ganatly setirler hem-de Gahryman Arkadagymyzyň «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» atly goşgusyndan setirler ýazylan binýadyň beýikligi 25 metre deňdir. Bu medeni-seýilgäh toplumynda daşary ýurtly ýazyjy-şahyrlaryň, dünýä belli akyldarlaryň — Saýat Nowa, Ýanka Kupala, Du Fu, Onore de Balzak, Şota Rustaweli, Iogan Wolfgang fon Gyote, Şandor Petefi, Rabindranat Tagor, Hafyz Şirazy, Dante Aligýeri, Ýasunari Kawabata, Kurmangazy Sagyrbayuly, Çingiz Aýtmatow, Raja Ali Hajy, Adam Miskewiç, Mihaý Emineşku, Fýodor Dostoýewskiý, Huan Himenes, Saýido Nasafi, Ýunus Emre, Grigoriý Skoworoda, Wilýam Şekspir, Lengston Hýuz, Alysir Nowaýy ýaly dünýäde meşhur ýazyjy-şahyrlaryň ýadygärlikleri ýerleşýär. Olaryň hormatyna oturdyran ýadygärlikler dost-doganlygy, halklaryň hoşniýetli goňsuçylygyny alamatlandyrýar. Bu ynsanperwer ýörelgeleri beýik akyldar şahyrymyz Magtymguly Pyragy öz ajaýyp sygyrlarynda ündäpdir.

«Magtymguly Pyragy» medeni-seýilgäh toplumu eziz Watanymyzyň döredijilik kuwwatyny täze belentliklere götermekde, ösüp gelýän ýaş nesilde watansöýüjiligi hem-de milli mirasymyza hormaty we buýsanjy, gyzyklanmany, dost-doganlygy terbiýelemekde möhüm ähmiýete eýedir. Ilkinji sapakda bular barada giňişleýin maglumatlary berýän elektron tanyşdyrmalar (prezentasiýalar), audio-wideo ýazgylar, fotosuratlar arkaly täsirli söhbetler edilmelidir.

Ýeri gelende ýatlasak, beýik akyldar şahyrymyzyň hormatyna «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» atly şygar bilen geçýän toý-dabaraly şu ýylda Gündogaryň beýik şahyry we akyldary Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllygy mynasybetli Türkmenistanyň «Magtymguly Pyragynyň 300 ýyllygyna» atly ýubileý medaly döredildi. Döwlet Baştutanymyzyň Permanyňa

laýyklykda, halklaryň arasynda dost-doganlygy berkitmäge goşan uly şahsy goşandy nazara alnyp, Birleşen Milletler Guramasynyň Baş sekretary Antoniu Gutteriş bu ýokary sylag bilen sylaglanyldy. Ol bu hormat-sarpa üçin hoşallyk bildirip, türkmen halkynyň beýik oglunyň filosofik pikirleriniň ähmiýetini nygtady. Nusgawy şahyr öz goşgulary arkaly tutuş dünýäde agzybirlige, dostluga, ynsanperwerlige, parahatçylygyň dabaralanmagyna çagyrypdyr. Munuň özi BMG-niň maksatlaryna we wezipelerine doly laýyk gelýär.

Birleşen Milletler Guramasy bilen strategik hyzmatdaşlyk hormatly Prezidentimiz tarapyndan yzygiderli durmuşa geçirilýän Bitarap Türkmenistanyň daşary syýasat strategiýasynyň esasy ugry bolup durýar. Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe ýurdumyzyň BMG we onuň ýöriteleşdirilen düzümleri bilen özara hyzmatdaşlygy täze ösüş depginine eýe bolýar. Ýurdumyz sebit, ählumumy gün tertibiniň ileri tutulýan meselelerini ara alyp maslahatlaşmaga, olary çözmegiň in amatly usullaryny işläp taýýarlamaga işjeň gatnaşyp, öz parahatçylyk döredijilik kuwwatyny dünýäniň halklarynyň bähbidine gönükdirýär. Şunuň ýaly çemeleşmäniň, şeýle-de eziz Watanymyzyň daşary syýasat ugrynyň Birleşen Milletler Guramasy tarapyndan giň ykrarnama eýe bolandygyny bellemek buýsançlydyr. Garaşsyz, hemişelik Bitarap Türkmenistanyň BMG-niň Baş Assambleýasynyň sessiýalarynyň birnäçesiniň, şol sanda şu ýylyň sentýabr aýynda işe başlajak 79-njy sessiýasynyň wise-başlyklygyna saýlanylmagy munuň aýdyň güwäsidir. Mundan başga-da, ýurdumyzyň bu halkara guramanyň abraýly düzümleriniň agzalygyna hem birnäçe gezek saýlanylandygyny bellemek gerek. Türkmenistanyň başlangyjy boýunça Birleşen Milletler Guramasynyň Baş Assambleýasy köp sanly Kararnamalary, şol sanda 2025-nji ýyly «Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly» diýip yglan etmek hakyndaky Kararnamany kabul etdi. Ilkinji sapakda Bitarap Türkmenistanyň daşary syýasat strategiýasynyň çäklerinde ýurdumyzyň BMG we onuň ýöriteleşdirilen düzümleri bilen özara hyzmatdaşlygyň esasy ugurlary, Türkmenistanyň başlangyjy boýunça BMG-niň Baş Assambleýasynyň kabul eden Kararnamalary, şol sanda 2025-nji ýyly «Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly» diýip yglan etmek hakynda Kararnamanyň many-mazmuny we ähmiýeti baradaky maglumatlary hem beýan etmegi maslahat berýäris.

Hormatly Prezidentimiziň bimöçber tagallalary bilen Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe taryhy we medeni gymmatlyklarymyz, däp-dessurlarymyz dünýä jemgyýetçiliginiň egsilmez hazynasy hökmünde ykrar edildi. Döwlet syýasatynda dünýä halklary bilen medeni gatnaşyklaryň ýokary depginli ösüşine möhüm ähmiýet berilýär. 2022-nji ýylyň 11-nji noýabrynda Türki Döwletleriň Guramasynyň döwlet Baştutanlarynyň gatnaşmagynda bolup geçen Samarkant sammitinde Türki medeniýetiň halkara guramasynyň (TÜRKSÖÝ) Änew şäherini 2024-nji ýylda «Türki dünýäsiniň medeni paýtagty» diýip yglan etmegi merdana halkymyz bilen birlikde, ýurdumyzyň bilim ulgamynyň işgärlerini hem buýsandyrdy. Hormatly Prezidentimiz «Änew — münýyllyklardan gözbaş alýan medeniýet» atly kitabynda: «Änew şäheri gözəl paýtagtymyz Aşgabat şäherinden 12 km uzaklykda ýerleşýär. Syýahatçylyk ulgamynda giňden tanalýan Änew özüniň şöhratly taryhy geçmişi hem-de münýyllyklardan gözbaş alýan baý

medeni mirasy bilen meşhurdyr. Bu gün ol uly depginler bilen özgerýän häzirki zaman şäheridir. Änewiň uly meşhurlyga eýe bolmagyna, gürrüňsiz, baryp XX asyryň başynda üsti açylan we «Änew medeniýeti» ady bilen giňden ykrar edilen eneolit zamanyna degişli arheologik medeniýet sebäp boldy» diýip ýazýar (27-nji sahypada).

Ilkinji sapakda Änew şäheriniň 2024-nji ýylda «Türki dünýäsiniň medeni paýtagty» diýlip yglan edilmegi bilen baglanyşykly geçirilýän giň gerimli medeni çäreleriň meýilnamasy, Türkmenistanyň gadymy Änew şäheriniň şöhratly taryhy, onuň döreýşi we dünýä beren medeni gymmatlyklary hem-de olaryň we onuň Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň «Änew — münýýlyklardan gözbaş alýan medeniýet» atly kitabynda beýan edilişi, baş münýýlyk taryhy arka atan gojaman taryhymyzyň altyn sahypasynda öçmejek yz galdyran Änew medeniýeti we ony öwrenmekde ýerine ýetirilen we durmuşa geçirilýän işler, bu gadymy şäheriň şu günü barada buýsançly gürrüňler edilmelidir.

Belli bolşy ýaly, Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedow Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň mejlisini çagyrmak we guramaçylykly geçirmek hakynda şu ýylyň 20-nji iýulynda Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Prezidumynyň Kararyna gol çekdi. Bu Kararda Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň nobatdaky mejlisini 2024-nji ýylyň 24-nji sentýabrynda Aşgabat şäheriniň Maslahat köşgünde geçirmek bellenildi. Munuň özi döwletimizde milli demokratiýanyň döwrebap röwüşde amala aşyrylýandygynyň güwäsidir. Onuň esasy maksady türkmen halkynyň döwleti dolandyrmakda toplan köp asyrylyk tejribesine daýanyp, döwlet we jemgyýetçilik durmuşynyň möhüm meselelerini çözmäge ilatymyzyň ygtyýarly wekilleriniň işjeň gatnaşmagyny üpjün etmektir.

Ilkinji sapakda 2023-nji ýylda döredilen we halkyň bähbitlerine wekilçilik edýän edara bolan Türkmenistanyň Halk Maslahaty, onuň işi we ýörelgeleri, asyrlaryň synagyndan geçen milli däplerimize eýermek bilen, geçirilýän Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň mejlisleriniň kabul edýän çözümleri we olaryň ähmiýeti, Gahryman Arkadagymyzyň döwletlilik ýörelgelerinde jemgyýet we şahsyýet gatnaşyklarynyň hukuk esasynda guralyşy, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň nobatdaky mejlisini çagyrmak we guramaçylykly geçirmek boýunça görülýän taýýarlyk işleri barada söhbetleriň edilmegi maksada laýyk bolar.

Şunuň bilen baglanyşykda, bilim edaralarynda geçirilýän okuw sapaklarynyň, syýasy, medeni-köpçülik çäreler arkaly ösüp gelýän ýaş nesilde watansöýüjiligi, ýokary medeniýetlilik, sagdyn durmuş ýörelgelerini, zähmetsöýerligi terbiýelemek, ata-enäni, ulyny sylamak, kiçini söýmek, maşgala agzalaryna, milli we umumadamzat gymmatlyklaryna hormat goýmak duýgularynyň esaslaryny kemala getirmek, olaryň akyl ýetirijiligini kämilleşdirmek, tebigy zehinlerini açmak we ösdürmek boýunça giň gerimli okuw-terbiýeçilik işleri yzygiderli alnyp barylmaladyr.

Bilim edaralarynda alnyp barylýan okuw-terbiýeçilik işlerini mazmun we hil taýdan kämilleşdirmek, olaryň täsirliligini güýçlendirmek, netijeliligini ýokarlandyrmak, ýaş nesliň ruhy-ahlak hem intellektual derejesini ösdürmek, giň

dünýägarayyşly watansöýüji nesli terbiýelemek bilen bagly öwüt-ünew we wagyz-nesihat işleri yzygiderli guralmalydyr.

Türkmenistanyň Prezidentiniň gol çeken degişli Kararlary bilen tassyklanan bilim Konsepsiýalaryna, aýratyn-da «Türkmenistanda umumybilim maksatnamalary boýunça okatmagyň usulyýetini kämilleşdirmegiň 2028-nji ýyla çenli Konsepsiýasynda» laýyklykda, okuw-terbiýeçilik işlerine okatmagyň innowasion usullaryny we sanly didaktiki serişdelerini giňden ornaşdyrmak, nesil terbiýesinde psihologik-pedagogik taýdan çemeleşmegiň döwrebap, ýokary netijeli ýollaryny işjeň ulanmak, pedagogik işgärleriň hünär derejelerini yzygiderli ýokarlandyrmak we mugallymçylyk ussatlygyny kämilleşdirmek boýunça alnyp barylýan işler döwrüň ýokary talaplaryna laýyk derejede has-da kämilleşdirilmelidir.

Bilimler we talyp ýaşlar güni hem-de 2024 — 2025-nji okuw ýylynyň başlanmagy mynasybetli «**Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy**» diýen at bilen geçirilýän ilkinji okuw sapagynyň ýokary derejede guralmagyny üpjün etmek işine her bir bilim işgäri döredijilikli çemeleşmelidir. Ilkinji okuw sapagynda ulanyljak okuw-görkezme esbaplary we sanly didaktiki serişdeler, goşmaça maglumatlar we multimedia enjamlary önünden taýýarlanylýp, okuw otaglary döwrebap enjamlaşdyrylmalydyr. Türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň hem-de hormatly Prezidentimiziň – Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň ýiti zehininden dörän we halkymyza peşgeş beren kitaplarynyň, şeýle-de Magtymguly Pyragynyň goşgular ýygyndylarynyň hem-de akyldar şahyrymyzyň ömrüne we döredijiligine, baý medeni mirasyna hem-de 2024-nji ýylda «Türki dünýäsiniň medeni paýtagty» Änew şäheriniň şöhratly taryhyna, onuň döreýşine we dünýä beren medeni gymmatlyklaryna bagyşlanyp neşir edilen kitaplaryň, makalalaryň sergileri guralmalydyr. Ilkinji okuw sapagyny talabalaýyk guramakda öňdebaryjy we kärdeşleriniň arasynda uly abraýdan hem-de hormatdan peýdalanýan pedagoglaryň baý iş tejribesinden ýerlikli peýdalanilmalydyr.

2024 — 2025-nji okuw ýyly düşümlü we rowaçly bolsun! Türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň hem-de Hormatly Prezidentimiziň — Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, belent başlary aman, eziz Watanymyzyň mundan beýläk-de, gülläp ösmeginiň hem-de dörediji we guruýy agzybir halkymyzyň bagtyýar we eşretli durmuşda ýaşamagynyň bähbitlerine alyp barýan tutumly işleri hemişe rowaç bolsun!

Türkmenistanyň Bilim ministrligi
Türkmenistanyň Milli bilim instituty